

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2344

Vragen van de leden **Smitskam** en **Crijns** (beiden PVV) aan de Staatssecretarissen van Justitie en Veiligheid en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Malafide jeugdzorgmedewerkers ronselen jongeren voor criminaliteit: «Ik heb zelfs een huis opgeblazen»»* (ingezonden 16 april 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Karremans** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 2 juni 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2102.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Malafide jeugdzorgmedewerkers ronselen jongeren voor criminaliteit: «Ik heb zelfs een huis opgeblazen»»¹, en wat is daarop uw reactie?

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met dit artikel. Fraude en criminaliteit in de zorgketen is ernstig, onaanvaardbaar en moet worden tegengegaan.

Vraag 2

Hoe verklaart u dat er ondanks eerdere signalen en waarschuwingen uit de sector nauwelijks toezicht is op de integriteit en kwalificaties van jeugdzorgmedewerkers, waardoor zij kwetsbare jongeren kunnen ronselen voor criminaliteit? Welke concrete verbetermaatregelen stelt u nu voor?

Antwoord 2

Momenteel onderzoek ik de mogelijkheid om de vergewisplicht toe te voegen aan de Jeugdwet. Deze zal in ieder geval jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verplichten het arbeidsverleden van nieuwe medewerkers na te gaan. Werkgevers zijn verantwoordelijk voor de inzet en de kwaliteit van personeel en voor het controleren van diploma's en andere formele stukken van hun personeel. Uit een verkenning van de Inspectie van het Onderwijs (IvO) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugdzorg (IGJ) is gebleken dat onderwijsinstellingen, zorgmedewerkers en -instellingen zich bewuster

¹ De Telegraaf, 15 april 2025, Malafide jeugdzorgmedewerkers ronselen jongeren voor criminaliteit: «Ik heb zelfs een huis opgeblazen» (www.telegraaf.nl/nieuws/1773436943/malafide-jeugdzorgmedewerkers-ronselen-jongeren-voor-criminaliteit-ik-heb-zelfs-een-huis-opgeblazen).

moeten zijn van het feit dat criminelen actief zijn in het zorg- en onderwijsdomein. Het vergroten van deze weerbaarheid richt zich op alle onderdelen van de keten. Van het opleiden, certificeren en diplomeren van zorgprofessionals tot het bemiddelen van zorgpersoneel, de inkoop van zorg en het daadwerkelijk aanbieden van zorg door zorgaanbieders en zorgverleners. Zodra bekend werd dat er jeugdhulpverleners met frauduleuze documenten ingeschreven stonden, heeft de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ), in overleg met het Ministerie van VWS, in november 2024 al aanvragen voor toegang tot het Kwaliteitsregister Jeugd op basis van Erkenning van Verworven Competenties (EVC)-certificaten tijdelijk opgeschort. Daarnaast zijn met de SKJ meerdere afspraken gemaakt om het registratieproces op basis van EVC aan te scherpen. De Minister van OCW heeft een brief gestuurd aan opleidingsinstellingen met de aanbeveling om terughoudend om te gaan met het afgeven van EVC-certificaten.

Vraag 3

Bent u bereid om – samen met gemeenten en instellingen – per direct een onafhankelijk onderzoek te starten naar de omvang en ernst van criminele infiltratie binnen de jeugdzorg? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

De problematiek van fraude en zware georganiseerde criminaliteit gaat veel verder dan het zorgdomein en vraagt een brede integrale aanpak. Het Ministerie van VWS werkt structureel samen met andere ministeries, gemeenten, toezichthouders, opsporingsdiensten, zorgkantoren en zorgverzekeraars. Het is goed om te zien hoe al deze partijen vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid acteren en hoe ze hierin de samenwerking zoeken. Zo werkt het Ministerie van VWS hier o.a. aan in de Taskforce Integriteit Zorgsector (TIZ), waar o.a. de IGJ, het Openbaar Ministerie (OM), de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) en de Nederlandse Zorgautoriteit deel vanuit maken.

SKJ heeft direct maatregelen genomen om individuen met malafide intenties te weren uit het jeugddomein. De SKJ onderzoekt momenteel de rechtmatigheid van de registratie van professionals met een EVC-certificaat. Verder heeft SKJ per 1 maart de procedure voor registratie op basis van een EVC-certificaat gewijzigd, dit is in het vervolg alleen mogelijk als vooraf bij SKJ een scholingsadvies is aangevraagd. Dat houdt dat SKJ vooraf met de aanvrager beoordeelt of de EVC route juist en passend is voor deze aanvrager op dat moment.

Het is essentieel dat het probleem bij de bron wordt aangepakt en dat valse diploma's en EVC-bewijzen niet meer worden uitgegeven. Betrokken partijen zijn in gesprek over het verbeteren van de structuur en governance van het EVC-stelsel. Per 1 januari is de stichting Informatieknooppunt zorgfraude (IKZ) van start gegaan. Het IKZ maakt betere gegevensdeling tussen betrokken instanties mogelijk, waardoor fraude beter wordt aangepakt.

De Minister van VWS zet tevens in op nieuwe maatregelen om te voorkomen dat fraudeurs in de zorg actief worden. Denk bijvoorbeeld aan een verplichte Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) voor bestuurders. Ook wordt het opnemen van een mogelijke vergunningplicht en vergewisplicht in de Jeugdwet verkend.

In de brief van 31 maart jl. van de Minister van VWS en de Minister van OCW, mede namens de Ministers van JenV en SZW, is uw Kamer geïnformeerd over de integrale aanpak van criminaliteit en fraude in de zorgketen. De Minister van VWS heeft voor de zomer een Zorgfraudebrief aangekondigd met eventuele aanvullende maatregelen.

Gezien bovenstaande maatregelen die partijen nemen, zie ik op dit moment geen aanleiding voor aanvullend onderzoek.

Vraag 4

Wat is er bekend over de achtergrond van jeugdzorgmedewerkers die vermoedelijk doelbewust de sector zijn binnengedrongen om jongeren te misbruiken voor criminele activiteiten? Bent u bereid dit nader te onderzoeken?

Antwoord 4

Er is mij geen informatie bekend over de achtergrond van de betreffende jeugdzorgmedewerkers. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 3 zie ik op dit moment geen aanleiding voor nader onderzoek. Jeugdigen, hun ouders, en werkgevers die hiermee te maken hebben (gehad) wordt aangeraden aangifte te doen, zodat het Openbaar Ministerie tot vervolging kan overgaan. Het is aan de opsporingsdiensten criminele activiteiten nader te onderzoeken.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoeveel kinderen het slachtoffer zijn geworden van deze misdadige praktijken? Zo nee waarom niet?

Antwoord 5

Dat is mij niet bekend. Er wordt niet geregistreerd hoeveel kinderen mogelijk te maken hebben gehad met malafide jeugdzorgmedewerkers.

Vraag 6

Deelt u de mening dat hier sprake is van een ernstig en structureel probleem binnen de jeugdzorg, waarbij jongeren worden blootgesteld aan uitbuiting door mensen die hen juist zouden moeten beschermen? Zo ja, wat gaat u hier per direct tegen doen?

Antwoord 6

Dit zijn zeer ernstige uitwassen. Fraude en criminaliteit in de zorgketen is ernstig, onaanvaardbaar en moet worden tegengegaan. Zoals ik bij vraag 3 aangaf, gaat de problematiek van fraude en zware georganiseerde criminaliteit veel verder dan het zorgdomein en vraagt een brede integrale aanpak. Daarom werkt het Ministerie van VWS structureel samen met andere ministeries, gemeenten, toezichthouders, opsporingsdiensten, zorgkantoren en zorgverzekeraars. Jeugdigen en hun ouders hebben recht op zorg van goede kwaliteit en moeten kunnen vertrouwen op de bekwaamheid en bevoegdheid van professionals. Zoals in het antwoord op vraag 2 aangegeven, heeft de SKJ maatregelen genomen om frauduleuze aanvragen tegen te gaan en onderzoekt het Ministerie van VWS de mogelijkheid de Jeugdwet te wijzigen en de vergewisplicht hierin op te nemen. Deze verplicht jeugdhulp-aanbieders en gecertificeerde instellingen het arbeidsverleden van nieuwe medewerkers na te gaan. Het is verder essentieel dat het probleem bij de bron wordt aangepakt en dat valse diploma's en EVC-bewijzen niet meer worden uitgegeven. Hierover is de Minister van VWS met betrokken bewindslieden van OCW, SZW en JenV in overleg. Zoals bij vraag 3 aangegeven, is in de Kamerbrief van 31 maart een aantal maatregelen opgenomen, waaronder het verbeteren van de structuur en governance van het EVC-stelsel en volgt er voor de zomer een Kamerbrief met daarin eventuele aanvullende maatregelen.